

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 26 lutego 2024 r.

w sprawie protestów rolniczych przeciwko destabilizacji rynku rolnego wywołanego importem zboża i produktów rolno-spożywczych z Ukrainy

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją ekonomiczną wytwórców żywności w Polsce i solidaryzuje się z rolnikami protestującymi na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Radni rozumieją w pełni ich postulaty dotyczące konieczności poprawy warunków ekonomicznych prowadzenia działalności rolniczych oraz zabezpieczenia rynku rolnego Polski i Unii Europejskiej przed wprowadzaniem nieuprawnionych produktów.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego oczekuje od Rządu i Komisji Europejskiej natychmiastowych rozwiązań satysfakcjonujących rolników oraz przystąpienie do wspólnego z rolnikami opracowania założeń Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

Drastyczne pogorszenie efektywności gospodarki rolnej jest w dużej mierze skutkiem toczącej się od dwóch lat wojny w Ukrainie, która zmieniła globalny rynek produktów rolnych. Pomoc demokratycznych społeczności Europy, ich solidarność we wspieraniu walczącej Ukrainy o jej prawo do wolności i europejskich wartości, zaplanowane w dobrej wierze, niestety na poziomie wykonawczym doprowadziły do licznych nadużyć, skutkujących wprowadzeniem do obrotu na terenie Unii Europejskiej nieuprawnionych produktów rolnych pochodzących z Ukrainy. Doprowadziło to do sytuacji, gdy pośrednio, ale w bardzo dużym wymiarze, to europejscy rolnicy, a wśród nich w największym stopniu – polscy rolnicy, ponoszą koszty udzielanego Ukrainie wsparcia. Niezadowolenie wśród europejskich rolników jest powszechne, co dowodzi wielu systemowych błędów, popełnionych nie tylko w obszarze współpracy z Ukrainą, ale także na etapie projektowania i realizacji założeń aktualnej Wspólnej Polityki Rolnej.

Województwo Kujawsko-Pomorskie prezentuje szczególną pozycję w Polsce pod względem potencjału produkcji rolnej. Dzięki bardzo wysokiej kulturze rolnej, pracowitości tutejszych gospodarzy, ich wysiłkowi w kierunku modernizacji gospodarstw, pomimo coraz bardziej niesprzyjających warunków naturalnych, Kujawsko-Pomorskie ma bardzo duży wkład w zabezpieczenie potrzeb żywnościowych Polaków, a jego rolnictwo należy do najnowocześniejszych w Polsce. Marszałek Województwa w roku 2022 był sprawozdawcą opinii Europejskiego Komitetu Regionów dotyczącej bezpieczeństwa żywnościowego, a obecnie jest współsprawozdawcą opinii dotyczącej przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2027, podczas przygotowywania której przeprowadził w ostatnich tygodniach szerokie konsultacje. Powyższe nie tylko upoważnia Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego do zainteresowania się problematyką rozwoju rolnictwa, ale wręcz stanowi zobowiązanie do podejmowania działań będących przejawem dbałości o jego stan i jakość życia ludności rolniczej.

Radni Województwa Kujawsko-Pomorskiego zaniepokojeni sytuacją w rolnictwie, jednej z głównych dziedzin naszej gospodarki i jednego z najlepszych w kraju apelują do rządu o jak najszybsze zajęcie się problemem.

W odpowiedzi na protesty rolników w kraju i Unii Europejskiej przeciwko nadmiernemu importowi zbóż i artykułów rolno-spożywczych z Ukrainy oraz rygorom stawianym naszym rolnikom w ramach europejskiego Zielonego Ładu, domagamy się skoordynowania działań doraźnych, takich jak: monitorowanie i śledzenie GPS transportów, wprowadzenie mechanizmu kaucyjnego, kontroli fitosanitarnych i antydumpingowych, ustanowienie cen referencyjnych gwarantowanych, obowiązkowego skupu produktów rolnych od rolników z Unii Europejskiej, powołanie Rolniczego Funduszu Rekompensacyjnego oraz wystąpienie do Komisarza do Spraw Rolnictwa Unii Europejskiej o rewizję założeń Zielonego Ładu i wymagań z tym związanych.

Aby uporządkować, ustabilizować rynek rolny w Polsce, należy niezwłocznie opracować działania długoterminowe, rozbudować infrastrukturę: tranzytową, portową, magazynową. Bez niej trudno będzie rozwiązać konflikt rolno-spożywczy między Ukrainą a Unią Europejską, a w przyszłości także – przyjąć Ukrainę do Unii.

Pogarszająca się od kilku lat sytuacja w rolnictwie, brak reakcji na problemy wsi i rolników przez poprzedni Rząd oraz przyjęcie warunków Zielonego Ładu doprowadziła do zapaści wielu gospodarstw szczególnie tych najlepszych. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego wielokrotnie apelował do poprzedniego Rządu o zajęcie się problemami rolników. Na nasze apele otrzymywaliśmy tylko lakoniczne odpowiedzi. Wierzymy, że obecny Rząd pilnie zajmie się problemami rolników.

Polska, ze względu na swoje położenie, powinna stać się głównym pośrednikiem w eksporcie produktów rolno-spożywczych z Ukrainy, chroniąc tym samym rynek krajowy oraz Unii Europejskiej i czerpiąc jednocześnie znaczące dochody z handlu.

Dlatego Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego apeluje o:

- podjęcie działań mających na celu jak najszybsze uspokojenie niepokojów społecznych wśród rolników poprzez zaproponowanie rozwiązań realizujących postulaty możliwe do natychmiastowego spełnienia,
- skuteczne zapobieżenie niekontrolowanemu napływowi i dystrybucji na terenie Unii Europejskiej produktów rolnych pochodzących z krajów zewnętrznych,
- zmianę założeń aktualnie realizowanej polityki rolnej prowadzonej na terenie Unii Europejskiej w kierunku zagwarantowania stabilności i przewidywalności prowadzenia produkcji rolnej, w tym przede wszystkim zapewnienia odpowiedniego poziomu dochodowości dla rolników,
- przyjęcie generalnej zasady, że wszelkie zmiany w zakresie polityki rolnej realizowanej na terenie Polski w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, muszą być konsultowane ze środowiskami rolniczymi, a następnie realizowane z zachowaniem okresów przejściowych, za pomocą zachęt, a nie rozwiązań przymusowych,
- zweryfikowanie założeń europejskiego Zielonego Ładu w kierunku racjonalizacji oczekiwań stawianych sektorowi rolnemu – nie do zaakceptowania jest sytuacja, gdy zbyt szybkie i zbyt restrykcyjne ich wdrażanie będzie stanowiło nie tylko zagrożenie

dla ekonomicznego bytu gospodarstw, ale wręcz niosło zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego Europy i zwiększało zależności i wspierało inne kraje, w których reguły te nie są przestrzegane,

- właściwe zaprogramowanie polityki rolnej w przyszłości, uwzględniające zmianę założeń płatności bezpośrednich, gwarantujących wytwórcom żywności wysoką jakość życia oraz możliwość ciągłego podnoszenia konkurencyjności prowadzonej działalności,
- wprowadzenie dopłat dla rolników z tytułu utraconych dochodów ze sprzedaży płodów rolnych oraz podwyższonych kosztów zakupu środków produkcji,
- zbudowanie trwałych podstaw infrastrukturalnych dla zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego Polski, poprzez rozwój infrastruktury portowej, magazynowej, transportowej, dla zapewnienia możliwości szybkiej reakcji w sytuacjach kryzysowych.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego podkreśla, że wszelkie działania naprawcze możliwe do zastosowania już w ramach obecnie realizowanej polityki rolnej Unii Europejskiej powinny być wprowadzone niezwłocznie, stanowiąc jednocześnie część kompleksowego pakietu działań, który będzie się składał na nową Wspólną Politykę Rolną, realizowaną po roku 2027. Przy jej tworzeniu należy wyciągnąć wnioski i wyeliminować błędy, które doprowadziły do obecnej, tak niekorzystnej sytuacji.

Otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów, Donald Tusk,
2. Przewodnicząca Komisji Europejskiej, Ursula von der Leyen,
3. Przewodnicząca Parlamentu Europejskiego, Roberta Metsola,
4. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Czesław Siekierski,
5. Minister ds. Unii Europejskiej, Adam Szałpka,
6. Komisarz Unii Europejskiej ds. rolnictwa Janusz Wojciechowski,
7. Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Mirosław Maliszewski,
8. Przewodniczący Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ryszard Bober,
9. Parlamentarzyści województwa kujawsko-pomorskiego,
10. Posłowie do Parlamentu Europejskiego z województwa kujawsko-pomorskiego,
11. Stały Przedstawiciel RP przy UE (p.o.), Piotr Serafin,
12. Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Michał Sztybel,
13. Prezes Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej, Ryszard Kierzek.